

Media: De Groene Amsterdammer

Page: 22-25

By: Joan Veldkamp

Date: January 30, 2025

Title: 'Het voelt best eenzaam om Taiwanese te zijn' - 'It feels quite lonely to be Taiwanese'

With their series Zero Day, Taiwanese TV makers want to show their compatriots and the world what a Chinese invasion will lead to. In the meantime, the question is growing: can Taiwan still count on the U.S. now that Donald Trump is in power there again?

Excitement on a Taiwanese aircraft carrier. A helicopter brings a wounded Chinese pilot on board; his plane was reportedly shot down by the Taiwanese army. The Chinese navy immediately set sail to track down the fighter plane and is blocking important shipping routes around Taiwan.

According to Japanese, Korean and American news channels, the incident is the reason for China to declare war on Taiwan. Chinese fighter jets fly low over the capital Taipei and reports are circulating on social media that Chinese infantry has already landed on the Taiwanese Kinmen Islands. "Don't broadcast!" the director in the studio of the national news channel in Taipei shouts. "It could be fake news. We'll wait for the president's speech first." In the meantime, he is walking through parliament, stressed, with his entourage.

It is the gripping opening scene of the trailer for *Zero Day*, a ten-part fictional TV series about the chaos and devastation in Taiwan prior to an invasion by China. The creator is screenwriter Hsin-mei Chen (48).

I meet Mei at the Human Rights Museum in Taipei, because recordings for *Zero Day* were also made here. "After the Russian invasion of Ukraine, all my alarm bells went off," says Mei. "Taiwan could suddenly be next. Everyone here knows that a war with China is in the air, but hardly anyone talks about it. We have become numb. But it is good to talk about it and to prepare ourselves better if it comes to that. I also want to create more awareness about the spread of disinformation by China in Taiwan and the infiltration by pro-Chinese forces. In fact, the war has already started." Mei points out a major problem. Beijing is constantly trying to influence public opinion in Taiwan and disrupt society by spreading fake news.

The infamous Ren-Ai Prison is also part of the Human Rights Museum. Under the rule of General Chiang Kai-shek, political prisoners were imprisoned, interrogated, tried and shot here. Chiang was the leader of the Republic of China and the nationalist Kuomintang party, the KMT. Because the Communists were advancing in China, the general had to flee the country in 1949. Chiang moved to nearby Taiwan with two million followers. He renamed the island the Republic of China and declared martial law.

His KMT ruled with an iron fist. Chinese 'spies' and critical citizens were locked up and murdered en masse. The 'White Terror', as the painful period in Taiwan is called, lasted until the early nineties of the last century and caused deep wounds that have not healed to this day. It is raining cats and dogs and the grey, barred buildings of the prison look extra gloomy. We walk past the laundry room where old tubs and wringers are still standing. Behind this hall is a courtyard with a high wall. Executions took place there. While soaking, wringing and ironing the clean laundry, the prisoners could hear the shots and the death cries of their comrades.

Zero Day was filmed in the cell block further away: endless corridors with dark rooms of about ten square meters. According to an information sign, about thirty prisoners were held there at the same time during the oppression. The stench, heat and humidity in the cells were unbearable. The cells

were also infested with lice and fleas.

“We shot a scene here about an underworld figure who is suddenly released by the pro-Chinese prison director in the run-up to the Chinese invasion,” says Mei. “The ex-convict is the leader of a group of pro-Chinese gangsters who will intimidate citizens in the country and cause chaos and fear.” Mei sees a similarity between the museum, the national symbol of repression and terror, and the Chinese regime which has the same characteristics. “Taiwanese people should never be oppressed again, but that this will happen is unfortunately not unthinkable.”

Less than a week before our meeting, Chinese warships surrounded the entire island, accompanied by 115 fighter jets.

After a long struggle for freedom, the first elections were held on the island in 1996, which has a population of 23 million. Democratic Taiwan then grew into one of the most prosperous, free and progressive countries in Asia. Chinese President Xi Jinping, however, considers Taiwan as a ‘renegade Chinese province’ that he will reunite with the mainland, by force if necessary. On the 75th anniversary of the Chinese Communist Party in September, Xi repeated his threat, adding: “It is an irreversible trend, a matter of justice and in accordance with the will of the people. No one can stop the course of history.”

The question is which people Xi means by this. Older generations in Taiwan still have a bond with China, but younger generations feel primarily Taiwanese. They cherish their freedoms and achievements – Taiwan, for example, is one of the few countries in Asia where gay marriage is permitted – and they want nothing to do with the claim of authoritarian China on the island.

The Democratic Progressive Party has been in power in Taiwan since 2016. At the beginning of 2024, the popular president Tsai Ing-wen made way for her successor William Lai Ching-te after two terms. The Chinese were in a state of panic, because Beijing considers Lai an ‘extremist’ who is said to be seeking the island’s ‘independence’. During the celebration of National Day in Taipei on 10 October, Lai gave an impassioned speech in which he emphasised Taiwan’s sovereignty and at the same time called for peaceful cooperation with Beijing, including in the area of climate change. It was not well received; the Chinese encirclement took place immediately after the speech.

This ‘Anaconda Strategy’ – the suffocation of Taiwan by means of a naval blockade, preventing the island from importing food, goods, oil and gas – is a variant of a ‘Total Invasion’. Beijing is increasingly holding military exercises focused on the Anaconda Strategy, thus increasing the pressure. And thus maintaining the unrest in the region. To prevent a conflict, Taiwan and its ally the United States are pursuing a policy of deterrence: the higher the price of a possible war will be for China, the less likely it will break out. But does this policy still work? Does Taipei fear a change in policy under the new president Donald Trump? And what support can the island expect from the region and from Europe?

The corridors of the Ministry of Foreign Affairs are lined with display cases with shining centuries-old vases and antiques. In addition to his followers, General Chiang also took thousands of crates with the most beautiful Chinese art and the most refined pottery to Taiwan. The splendor and magnificence of old China are not in Beijing, but in Taipei.

The monumental building also displays the flags of the twelve countries that maintain diplomatic relations with Taiwan and thus officially recognize the island as a sovereign state. The vast majority of democracies, including America, Canada, Europe, Australia, Japan and South Korea, adhere to the ambivalent ‘One China policy’ in order not to jeopardize their trade interests with Beijing. They recognize that Taiwan is part of the communist People’s Republic of China. But they do not support

Beijing's hard-line claim on the island.

Thanks to the U.S. Taiwan Relations Act of 1979, Washington can maintain close economic ties with Taiwan and supply weapons despite the One-China policy. In addition, U.S. President Joe Biden has repeatedly stated in recent years that the United States will defend Taiwan in the event of an attack. To reinforce this promise, Washington has stationed special army units on the island that provide training, and Taiwanese soldiers are also being trained in the United States. It is part of the policy of deterrence. But it is uncertain whether this policy will last under Trump, who wants to reduce the role of the United States in international conflicts. He also wants countries that are partly dependent on the U.S. for their defense to make a significant contribution.

François Chih-chung Wu is Deputy Minister of Foreign Affairs. "Over the years, both the Democratic and Republican administrations have consistently committed themselves to Taiwan's security," he says. "The Taiwanese government is confident that support will continue to grow under President Trump." Taiwan's strategic location makes it important for the balance of power between China and the U.S. in Southeast Asia. "We are the front line when it comes to defending democracies in the region against authoritarian expansionism. If Taiwan falls, China will not leave it at that," says Wu. The U.S. also wants to protect its shipping lanes, is the idea. Fifty percent of global container shipping passes through the Taiwan Strait between China and the island. If that route is closed, it will have major consequences for world trade. Wu also mentions the 'silicon shield' that currently offers protection: ninety percent of the most advanced chips, indispensable in electrical appliances and vehicles and for the development of artificial intelligence, come from Taiwan. If this industry collapses due to a Chinese invasion or a blockade, this will have global consequences for the tech industry and for the energy transition.

But there are indeed major concerns. The Mainland Affairs Council, the department that is responsible for relations with China, speaks of a lull. There is no longer any dialogue with Beijing, not even through diplomatic channels. Taiwanese who are in China for work, some four hundred thousand, are more vulnerable than ever. They are increasingly being interrogated on the street and monitored by the Chinese authorities. A Taiwanese publisher was recently arrested during a visit to China; there is no trace of him.

And most disturbing of all: there is no one left in the top echelons of the Chinese Communist Party who dares to contradict Xi, according to the spokesman for the Mainland Affairs Council. The president has taken all the power to himself, he can make a decision to attack or isolate Taiwan entirely on his own.

The situation can change drastically from one day to the next, as Chinese military exercises continue to show. U.S. warships do regularly sail through the Taiwan Strait to signal that they can keep the corridor open and are on stand-by, but those ships are stationed at a distance, at naval bases in Japan.

Taiwan must prepare for the worst-case scenario and wants to have the means and arms to ensure its own defense, according to Wu. Help from the U.S. and other democratic countries remains crucial, but is not a given. "Taiwan aims to maintain peace by deterring potential aggression," Wu says, "not by launching a preemptive attack on China or by waging war." The government has now significantly increased its annual defense budget to 2.5 percent of gross national product, doubling it in the past eight years. Taipei plans to further increase military spending and implement defense reforms. In addition, conscription has been reintroduced for all men 18 and older, and Taiwan has 1.6 million reservists on standby, including 8,000 women. Taipei is strengthening ties with neighbors, especially Japan, which is also wary of Chinese aggression in the region. And Taiwan is stockpiling weapons and ammunition, energy, food, water and other essential products, according to

the Institute for National Defense and Security.

Hsin-mei Chen's cramped office is in the middle of Taipei's bustling electronics district, with its many neon signs and many bargain hunters. Between plastic crates with props and racks of clothing for the shoot, we watch the trailer for *Zero Day* together on a large screen, which makes the images even more oppressive.

Tanks drive through the empty streets of Taipei. The national news channel reports that shipping in the Taiwan Strait has come to a complete standstill; stock markets are crashing. Long lines form at automatic teller machines. But the machines are empty, as are the shelves in the supermarkets. People are panicking. Meanwhile, hackers are attacking computer systems, causing water and steam supplies and the internet to malfunction. The airspace is closed to civil aviation. Foreigners are gathering at their consulates. In order to evacuate them, the Chinese naval blockade will have to be broken. But by whom and how? Meanwhile, on the Taiwanese warship, the captain interrogates the wounded pilot of the Chinese People's Liberation Army (PLA). He confesses that his plane was not shot down by Taiwanese, but was blown up by China itself.

In the next shot, the Taiwanese president gives an impassioned speech from parliament that is also broadcast on screens in the streets of the capital. "We must unite and fight for every piece of land. Without freedom, Taiwan is not Taiwan." But the speech is hacked, and suddenly a Chinese news anchor appears on screen. "The PLA ensures the protection of all our Taiwanese brothers and sisters. If you encounter a PLA soldier, immediately show that you are unarmed and report where pro-independence activists are." Many Taiwanese found the trailer, which was launched in July 2024, frighteningly realistic. Mei received both praise and criticism. "I would scare people so much that they would want to leave Taiwan. I would destabilize the country and exaggerate the crisis with China." An army of (Chinese) trolls even threatened the screenwriter online. One post read: "Why don't you pick up a gun and shoot yourself?" A political row also arose. Opposition parties claimed that the series was a political stunt by the ruling Democratic Progressive Party, which wanted to make anti-Chinese propaganda.

"Total nonsense!" says Mei. She explains that Robert Tsao (77) is the biggest financier of *Zero Day*. This tech billionaire, founder of chip manufacturer UMC, supports all kinds of initiatives in Taiwan that strengthen democracy or make people more aware of the Chinese threat and the undermining of society. Mei also received a subsidy from the Ministry of Culture. "They approved filming on an aircraft carrier, in an army helicopter and in parliament. But no one interfered with the content of the series." *Zero Day* will be shown in Taiwan this year. Almost every episode has a different director and thirty actors are involved. To Mei's surprise, they were lining up for it, even though they all knew that they could forget about work in China, a lucrative market, after that. Beijing forbids people, also in the cultural sector, to get involved in politics. "In this way, the Chinese silence many Asian artists. But the directors and actors who work on *Zero Day* will not accept that. We cherish our independence. We are not so much afraid of war as of losing our freedom." The author hopes to be able to sell the series to foreign broadcasters and to Netflix, so that a large international audience can also learn more about the precarious situation in which Taiwan finds itself.

Better connection with the international community is crucial for Taiwan. The stronger the country is, the more it can contribute to global peace and prosperity, is the message from Taipei. The island is still isolated, but Taiwan no longer wants to be an outsider. Since 1971, China has been represented in the United Nations by the People's Republic of China. Since the pro-democrats came to power in Taipei, China, which has a permanent seat on the Security Council, has blocked any form of Taiwanese participation in any UN organisation. "There are two categories of people who are not allowed to enter the UN headquarters in New York: criminals and Taiwanese", Deputy

Minister Wu notes in our conversation. “Sometimes it feels quite lonely to be Taiwanese.”

Taiwan has been lobbying for years to at least be able to be an observer at Interpol (international police cooperation and counter-terrorism), the World Health Organisation, the International Civil Aviation Organisation and at international meetings on climate. And support for Taiwan is growing. The Inter-Parliamentary Alliance on China, in which more than 250 members of parliament from 38 countries and the EU participate, is actively campaigning for the island.

This is paying off. On 24 October last year, the European Parliament adopted a resolution by an overwhelming majority calling on EU member states to allow Taiwan to participate in various UN organisations. The resolution also condemned China’s military provocations, cyber warfare and dissemination of disinformation. More and more governments, including those of the Netherlands and the U.S. (although Trump is now threatening to withdraw from the World Health Organisation), also want Taiwan to be able to participate in meetings of the World Health Organisation. But China is not budging.

A counterargument is that it is important to respect the feelings in Beijing. This would preserve the ‘peaceful status quo’ between China and Taiwan and the region as a whole. However, several international analysts, including Casper Wits, lecturer at Leiden University, warn against this attitude. “China is pursuing a strategy along two lines: increasing show of force at international conference tables, interwoven with increasing military assertiveness”, Wits writes in the NRC.

The goal is to isolate Taiwan in such a way that the country will be all alone in a possible war. And then China will have free rein. “Giving in to China’s demands and thus banishing Taiwan from the international community, could only lead to more military aggression”, says Wits. As long as Beijing is not put under serious pressure by the international community, nothing will change. I want to know what Taiwanese can do themselves to prepare for an invasion or blockade, and am referred to the Kuma Academy. It offers a wide range of courses, from ‘physical resilience’ and ‘bandaging and caring for the wounded’ to ‘knowledge and skills to recognize hostile disinformation operations’. Founder is Puma Shen, member of parliament for the Democratic Progressive Party. And once again, the name of tech billionaire Robert Tsao is mentioned, who is said to be supporting the initiative financially. More and more citizens are signing up for courses. They are stimulated by slogans such as: ‘Adventure activities with the theme of civil protection; bring your children and learn to defend yourself!’ The Kuma Academy also wants to encourage people to defend Taiwan when push comes to shove. The organization’s logo is a bear with a gun, the symbol of strength and courage.

And what does the government do? According to a spokesperson, it focuses on the defensive resilience of society as a whole. ‘We work with the private sector in all domains. We also focus on cognitive warfare.’ Taiwan is virtually the only country in the world with a Ministry of Digital Affairs. It counters daily cyber attacks from China on government systems and campaigns against disinformation, fake news and deepfakes from the neighboring country. The Taiwan FactCheck Center, a private initiative, also plays a major role in this. Not entirely unexpectedly, the striking Tsao has now ended up on a blacklist in China. He fears nothing and no one. “There are three ways to die,” the elderly tycoon said in a TV interview. “From illness. During a fight against China. Or from laughing when the Chinese Communist Party finally implodes and the regime’s crimes become known to the people and are prosecuted.”

Beelden uit *Zero Day*, v.l.n.r. een pro-Chinese motorbende, de Taiwanese president en een Taiwanees vliegdekschip

Foto's Zero Day

Taiwan wil op Netflix

'Het voelt best eenzaam om Taiwanees te zijn'

Met hun serie *Zero Day* willen Taiwanese tv-makers hun landgenoten én de wereld laten zien waar een Chinese invasie toe zal leiden. Intussen groeit de vraag: kan Taiwan nog rekenen op de VS nu Donald Trump daar opnieuw regeert? **Joan Veldkamp**

Opwinding op een Taiwanees vliegdekschip. Een helikopter brengt een gewonde Chinese piloot aan boord; zijn toestel zou zijn neergeschoten door het Taiwanese leger. De Chinese marine is direct uitgevaren om het gevechtsvliegtuig op te sporen en blokkeert belangrijke vaarroutes rondom Taiwan.

Volgens Japanse, Koreaanse en Amerikaanse nieuwszenders is het incident voor China de aanleiding om Taiwan de oorlog te verklaren. Chinese gevechtsvliegtuigen scheren laag boven de hoofdstad Taipei en op sociale media doen berichten de ronde dat de Chinese infanterie al is geland op de Taiwanese Kinmen-eilanden. 'Niet uitzenden!' roept de regisseur in de studio van de nationale nieuwszender in Taipei. 'Het kan *fake*

nieuws zijn. We wachten eerst de toespraak van de president af.' Die beent ondertussen gestrest door het parlement met zijn entourage.

Het is de pakkende openingsscène van de trailer van *Zero Day*, een tiendelige fictieve tv-serie over de chaos en ontreding in Taiwan voorafgaand aan een invasie door China. De bedenker is scenarioschrijver Hsin-mei Chen (48).

Ik ontmoet Mei bij het Mensenrechtenmuseum in Taipei, omdat ook hier opnames zijn gemaakt voor *Zero Day*. 'Na de Russische invasie van Oekraïne gingen bij mij alle alarmbellen af', vertelt Mei. 'Ook Taiwan kan opeens aan de beurt zijn. Iedereen hier weet dat een oorlog met China in de lucht hangt, maar bijna niemand heeft het erover. We zijn afgestompt geraakt. Maar het is

goed om er wel over te praten en ons er beter op voor te bereiden, mocht het zover komen. Ook wil ik meer bewustwording creëren over de verspreiding van desinformatie door China in Taiwan en de infiltratie door pro-Chinese krachten. In feite is de oorlog al begonnen.' Mei stipt een groot probleem aan. Beijing probeert voortdurend de publieke opinie in Taiwan te beïnvloeden en de maatschappij te ontregelen met het verspreiden van nepnieuws.

Onderdeel van het Mensenrechtenmuseum is ook de beruchte Ren-Ai-gevangenis. Onder het bewind van generaal Chiang Kai-shek werden hier politieke gevangenen opgesloten, ondervraagd, berecht en gefusilleerd. Chiang stond aan het hoofd van de Republiek China en de nationalistische Kuomintang-partij, de KMT. Omdat de communisten in China oprukten, moest de generaal het land in 1949 ontvluchten. Chiang week met twee miljoen volgelingen uit naar het nabijgelegen Taiwan. Hij doopte het eiland om tot de Republiek China en kondigde de staat van beleg af.

Zijn KMT regeerde met harde hand. Chinese 'spionnen' en kritische burgers werden massaal opgesloten en vermoord. De 'Witte Terreur', zoals de pijnlijke periode in Taiwan wordt genoemd, duurde tot begin jaren negentig van de vorige eeuw en veroorzaakte diepe wonden die tot op de dag van vandaag nog niet zijn geheeld.

Het regent pijpenstelen en de grijze, getraliede gebouwen van de gevangenis ogen extra somber. We lopen langs de waterrette waarin nog oude tobbes en wringers staan. Achter deze hal ligt een binnenplaats met een hoge muur. Daar vonden executies plaats. Tijdens het soppen, uitwringen en strijken van de schone was konden de gevangenen de schoten en de doodskreten van hun kameraden horen.

Voor *Zero Day* werd gefilmd in het verderop

gelegen cellenblok: eindeloze gangen met donkere ruimtes van ongeveer tien vierkante meter groot. Volgens een informatiebordje werden er tijdens de onderdrukking zo'n dertig gevangenen tegelijkertijd in vastgehouden. De stank, de hitte en de vochtigheid in de cellen waren ondraaglijk. Ook waren de cellen vergeven van de luizen en vlooiën.

'We schoten hier een scène over een onderwereldfiguur die in de aanloop naar de Chinese invasie opeens wordt vrijgelaten door de pro-Chinese gevangenisdirecteur', zegt Mei. 'De ex-gevangene is leider van een groep pro-Chinese gangsters die in het land burgers gaan intimideren en chaos en angst veroorzaken.' Mei ziet een overeenkomst tussen het museum, het nationale symbool van repressie en terreur, en het Chinese regime dat dezelfde kenmerken heeft. 'Taiwanezen mogen nooit meer onderdrukt worden, maar dat dat toch gebeurt, is helaas niet ondenkbaar.'

Nog geen week voor onze ontmoeting omsingelden Chinese oorlogsschepen het hele eiland, onder begeleiding van 115 gevechtsvliegtuigen.

Na een lange vrijheidsstrijd werden er in 1996 voor het eerst verkiezingen gehouden op het eiland, dat 23 miljoen inwoners heeft. Democratisch Taiwan groeide daarna uit tot een van de meest welvarende, vrije en progressieve landen van Azië. De Chinese president Xi Jinping beschouwt Taiwan echter als een 'afvallige Chinese provincie' die hij, desnoods met geweld, zal herenigen met het vasteland. Op de 75ste verjaardag van de Chinese Communistische Partij in september herhaalde Xi zijn dreigement nog maar eens, om eraan toe te voegen: 'Het is een onomkeerbare trend, een kwestie van rechtvaardigheid en in overeenstemming met de wil van het volk. Niemand kan de loop van de geschiedenis tegenhouden.'

Het is de vraag welk volk Xi daarmee bedoelt. Oudere generaties in Taiwan hebben nog een band met China, maar jongere generaties voelen zich vooral Taiwanese. Ze koesteren hun vrijheden en verworvenheden – Taiwan is bijvoorbeeld een van de weinige landen in Azië waarin het homohuwelijk is toegestaan – en ze moeten niets weten van de claim van het autoritaire China op het eiland.

De Democratische Progressieve Partij is in Taiwan dan ook sinds 2016 onafgebroken aan de macht. Begin 2024 maakte de populaire president Tsai Ing-wen na twee termijnen plaats voor haar opvolger William Lai Ching-te. De Chinezen waren in alle staten, want Beijing beschouwt Lai als een 'extremist' die uit zou zijn op de 'onafhankelijkheid' van het eiland. Tijdens de viering van de Nationale Dag in Taipei op 10 oktober hield Lai een bevolgen speech waarin hij de soevereiniteit van Taiwan benadrukte en tegelijkertijd opriep tot vreedzame samenwerking met Beijing, onder meer op het gebied van klimaatverandering. Het viel niet in goede aarde; meteen na de speech vond de Chinese omsingeling plaats.

Deze 'Anaconda-strategie' – de verstikking van Taiwan door middel van een zeeblokkade waardoor het eiland geen voedsel, goederen en olie en gas meer kan importeren – is een variant op een 'Totale Invasie'. Beijing houdt steeds vaker militaire oefeningen gericht op de

Xi Jinping wil de 'afvallige provincie' herenigen met het vasteland, desnoods met geweld

Anaconda-strategie en voert zo de druk verder op. En houdt zo de onrust in de regio in stand.

Om een conflict te voorkomen, voeren Taiwan en bondgenoot Amerika een beleid van afschrikking: hoe hoger de prijs van een eventuele oorlog zal zijn voor China, des te kleiner is de kans dat die uitbreekt. Maar werkt die politiek nog wel? Vreest Taipei een verandering in beleid onder de nieuwe president Donald Trump? En welke steun kan het eiland verwachten vanuit de regio en van Europa?

In de gangen van het ministerie van Buitenlandse Zaken staan vitrines waarin eeuwenoude vazen en antiekstukken schitteren. Behalve zijn volgers nam generaal Chiang ook duizenden kisten met de mooiste Chinese kunst en het meest verfijnde aardewerk mee naar Taiwan. De pracht en praal van het oude China staan niet in Beijing, maar in Taipei.

Ook prijken in het monumentale gebouw de vlaggen van de twaalf landen die diplomatieke relaties onderhouden met Taiwan en het eiland dus officieel erkennen als een soevereine staat. Het overgrote deel van de democratieën, waaronder Amerika, Canada, Europa, Australië, Japan en Zuid-Korea, houdt vast aan het ambivalente 'Een-China-beleid' om de handelsbelangen met Beijing niet in gevaar te brengen. Ze erkennen dat Taiwan deel uitmaakt van de communistische Volksrepubliek China. Maar ze scharen zich niet achter de keiharde claim van Beijing op het eiland.

Dankzij de Amerikaanse Taiwan Relations Act uit 1979 kan Washington, ondanks het Een-China-beleid, toch hechte economische banden met Taiwan onderhouden en wapens leveren. Bovendien verklaarde de Amerikaanse president Joe Biden de afgelopen jaren steeds dat de Verenigde Staten Taiwan bij een aanval zullen

In *Zero Day* spreekt de Taiwanese president het volk toe: 'Zonder vrijheid is Taiwan geen Taiwan'

verdedigen. Om die belofte kracht bij te zetten, stationeerde Washington op het eiland speciale legereenheden die trainingen geven en worden Taiwanese soldaten ook in Amerika opgeleid. Het maakt deel uit van de politiek van afschrikking.

Maar het is onzeker of dit beleid standhoudt onder Trump, die de rol van Amerika in internationale conflicten juist wil terugdringen. Ook wil hij dat landen die voor hun verdediging mede-afhankelijk zijn van Amerika, daar zelf fors aan meebetalen.

François Chih-chung Wu is viceminister van Buitenlandse Zaken. 'Door de jaren heen hebben zowel de Democratische als de Republikeinse regeringen zich consequent ingezet voor de veiligheid van Taiwan', zegt hij. 'De Taiwanese regering heeft er vertrouwen in dat de steun onder president Trump zal blijven toenemen.'

Door zijn strategische ligging is Taiwan belangrijk voor het machtsevenwicht tussen China en de Amerikanen in Zuidoost-Azië. 'Wij zijn de frontlinie als het gaat om het verdedigen van democratieën in de regio tegen autoritair expansionisme. Als Taiwan valt, zal China het daar niet bij laten', aldus Wu. Ook willen de Amerikanen hun vaarroutes beschermen, is de gedachte. Vijftig procent van de mondiale containerscheepvaart gaat door de Straat van Taiwan die tussen China en het eiland ligt. Wordt die route afgesloten, dan zal dit grote gevolgen hebben voor de wereldhandel.

Wu haalt ook het 'siliconenschild' aan dat nu nog bescherming biedt: negentig procent van de meest geavanceerde chips, onmisbaar in elektrische apparaten en voertuigen en voor de ontwikkeling van kunstmatige intelligentie, komt uit Taiwan. Als deze industrie implodeert door een Chinese invasie of een blokkade heeft dat mondiale gevolgen voor de tech-industrie én voor de energietransitie.

Maar er zijn wel degelijk grote zorgen. De Raad voor Vastelandzaken, het departement dat gaat over de relaties met China, rept van een dieptepunt. Er is geen enkele dialoog meer met Beijing, ook niet via diplomatieke kanalen. Taiwanese die in China zijn voor werk, zo'n vierhonderdduizend, zijn kwetsbaarder dan ooit. Steeds vaker worden ze op straat ondervraagd en in de gaten gehouden door de Chinese autoriteiten. Onlangs werd een Taiwanese uitgever tijdens een bezoek aan China opgepakt; van de man ontbreekt elk spoor.

En het meest verontrustende van alles: er is niemand meer binnen de top van de Chinese Communistische Partij die Xi nog durft tegen te spreken, aldus de woordvoerder van de Raad voor Vastelandzaken. De president heeft alle macht naar zich toegetrokken, hij kan een besluit om Taiwan aan te vallen of te isoleren geheel op eigen houtje nemen.

Van de ene dag op de andere kan de situatie drastisch veranderen, zoals Chinese militaire oefeningen steeds aantonen. Amerikaanse oorlogsschepen varen weliswaar regelmatig door de Straat van Taiwan om een signaal te geven dat ze de corridor open kunnen houden en stand-by zijn, maar die schepen zijn gelegerd op afstand, op marinebases in Japan.

Taiwan moet zich voorbereiden op het ergste scenario en wil zelf de middelen en wapens hebben om voor zijn verdediging te zorgen, aldus

Chinese militaire oefeningen laten zien: de situatie kan ineens drastisch veranderen

Wu. Hulp van de VS en van andere democratische landen blijft cruciaal, maar is niet vanzelfsprekend. 'Taiwan streeft ernaar de vrede te handhaven door potentiële agressie af te schrikken', zegt Wu, 'niet door een preventieve aanval op China te lanceren of door oorlog te voeren.'

Inmiddels heeft de regering het jaarlijkse defensiebudget flink opgeschroefd naar 2,5 procent van het bruto nationaal product, een verdubbeling in de afgelopen acht jaar. Taipei is van plan om de militaire uitgaven verder te verhogen en defensiehervormingen door te voeren. Bovendien is opnieuw de dienstplicht ingevoerd voor alle mannen van achttien jaar en ouder en heeft Taiwan 1,6 miljoen reservisten paraat, waaronder achttien duizend vrouwen. Taipei haalt de banden met buurlanden aan, vooral met Japan, dat ook beducht is voor de Chinese agressie in de regio. En Taiwan legt voorraden aan met wapens en munitie, energie, voedsel, water en andere belangrijke producten, aldus het Instituut voor Nationale Defensie en Veiligheid.

Het krappe kantoor van Hsin-mei Chen ligt midden in het bruisende elektronicadistrict van Taipei met talrijke lichtreclames en vele koopjesjagers. Tussen plastic kratten met attributen en rekken met kleding voor de opnames kijken we samen naar de trailer van *Zero Day*, op een groot scherm, waardoor de beelden nog beklemmender zijn.

Door de lege straten van Taipei rijden tanks. De nationale nieuwszender meldt dat de scheepvaart in de Straat van Taiwan volledig tot stilstand is gekomen; aandelenmarkten crashen. Voor betaalautomaten staan lange rijen. Maar de automaten zijn leeg, net als de rekken in de supermarkten. Mensen raken in paniek. Hackers vallen ondertussen computersystemen aan, waardoor water- en stoomvoorzieningen en het internet haperen. Het luchttrium is afgesloten voor de burgerluchtvaart. Buitenlanders verzamelen zich bij hun consulaten. Om ze te kunnen evacueren zal de Chinese zeeblokkade moeten worden doorbroken. Maar door wie en hoe?

Op het Taiwanese oorlogsschip verhoort de kapitein ondertussen de gewonde piloot van het Chinese Volksbevrijdingsleger PLA (People Liberation Army). Hij bekent dat zijn vliegtuig niet werd neergeschoten door Taiwanese, maar werd opgeblazen door China zelf.

In het volgende shot houdt de Taiwanese president vanuit het parlement een bevlogen speech die ook op schermen in de straten van de hoofdstad wordt uitgezonden. 'We moeten ons verenigen en vechten voor ieder stukje land. Zonder vrijheid is Taiwan geen Taiwan! Maar de speech wordt gehackt, opeens verschijnt een Chinese nieuwslezeres in beeld. 'De PLA verzekert de bescherming van al onze Taiwanese broeders en zusters. Als u een PLA-soldaat treft, laat dan meteen zien dat u ongewapend bent en geef door waar zich pro-onafhankelijkheidsactivisten ophouden.'

Veel Taiwanese vonden de trailer, die in juli 2024 werd gelanceerd, eng realistisch. Mei oogste

lof én kritiek. 'Ik zou mensen zo bang maken dat ze Taiwan willen verlaten. Ik zou het land destabiliseren en de crisis met China overdrijven.' Een leger van (Chinese) trollen bedreigde de scenario-schrijfter zelfs online. Een post luidde: 'Waarom pak je niet een wapen en schiet je jezelf niet dood?'

Ook ontstond er een politieke rel. Oppositiepartijen beweerden dat de serie een politieke stunt was van de regerende Democratische Progressieve Partij, die anti-Chinese propaganda wilde maken. 'Totale onzin!' zegt Mei. Ze legt uit dat Robert Tsao (77) de grootste financier is van *Zero Day*. Deze tech-miljardair, oprichter van chipfabrikant UMC, ondersteunt allerlei initiatieven in Taiwan die de democratie versterken of mensen bewuster maken van de Chinese dreiging en van de ondermijning van de samenleving. Daarnaast kreeg Mei subsidie van het ministerie van Cultuur. 'Dat keurde opnames op een vliegdekschip, in een legerhelikopter en in het parlement goed. Maar niemand bemoeide zich met de inhoud van de serie.'

Zero Day zal dit jaar in Taiwan te zien zijn. Bijna elke aflevering heeft een andere regisseur en er werken dertig acteurs aan mee. Tot Mei's verbazing stonden ze ervoor in de rij, ook al wisten ze allemaal dat ze daarna konden fluiten naar werk in China, een lucratieve markt. Beijing verbiedt mensen, ook in de culturele sector, om zich in te laten met politiek. 'Zo snoeren de Chinezen veel Aziatische artiesten de mond. Maar de regisseurs en acteurs die meewerken aan *Zero Day* pikken dat niet. Wij koesteren onze onafhankelijkheid. We zijn niet zozeer bang voor oorlog als wel om onze vrijheid kwijt te raken.' De schrijfster hoopt de serie aan buitenlandse zenders te kunnen verkopen, en aan Netflix, zodat ook een groot internationaal publiek meer kennis krijgt over de precieze situatie waarin Taiwan verkeert.

Cruciaal voor Taiwan is betere aansluiting bij de internationale gemeenschap. Hoe sterker het land is, hoe meer het zal kunnen bijdragen aan de mondiale vrede en welvaart, is de boodschap van Taipei. Het eiland wordt nog steeds geïsoleerd, maar Taiwan wil geen buitenbeentje meer zijn.

Vanaf 1971 wordt China in de Verenigde Naties vertegenwoordigd door de Volksrepubliek China. Sinds in Taipei de pro-democraten aan de macht zijn blokkeert China, dat een permanente zetel heeft in de Veiligheidsraad, elke vorm van Taiwanese deelname aan welke VN-organisatie dan ook. 'Er zijn twee categorieën mensen die het hoofdkantoor van de VN in New York niet mogen betreden: criminelen en Taiwanese', constateert viceminister Wu in ons gesprek. 'Soms voelt het best eenzaam om Taiwanese te zijn.'

Taiwan lobbyt er al jaren voor om op z'n minst waarnemer te kunnen zijn bij Interpol (internationale politesamenwerking en terrorismebestrijding), de Wereldgezondheidsorganisatie, de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie en bij internationale bijeenkomsten over klimaat. En de steun voor Taiwan groeit. De Interparlementaire Alliantie inzake China, waaraan

Taiwanese soldaten in *Zero Day*. Veel Taiwanese vonden de trailer van de serie eng realistisch

meer dan 250 parlementsleden uit 38 landen en de EU deelnemen, voert actief campagne voor het eiland.

Dat werpt zijn vruchten af. Op 24 oktober vorig jaar nam het Europees Parlement met overgrote meerderheid een resolutie aan waarin de EU-lidstaten worden opgeroepen Taiwan te laten deelnemen aan verschillende VN-organisaties. Daarnaast veroordeelde de resolutie China's militaire provocaties, de cyber-oorlogsvoering en de desinformatieverspreiding. Ook willen steeds meer regeringen, waaronder die van Nederland en de VS (hoewel Trump nu uit de Wereldgezondheidsorganisatie dreigt te stappen), dat Taiwan deel kan nemen aan vergaderingen van de Wereldgezondheidsorganisatie. Maar China geeft geen krimp.

Een tegenargument luidt dat het belangrijk is om de gevoelens in Beijing te respecteren. Daarmee zou de 'vreedzame status quo' tussen China en Taiwan en in de regio worden behouden. Verschillende internationale analisten, onder wie Casper Wits, docent aan de Universiteit Leiden, waarschuwen echter voor deze houding. 'China volgt een strategie langs twee lijnen: groeiend machtsvertoon aan de internationale vergader tafels, verweven met toenemende militaire assertiviteit', schrijft Wits in de *NRC*.

Het doel is Taiwan zo te isoleren dat het land alleen komt te staan in een eventuele oorlog. En dan heeft China vrij spel. 'Het toegeven aan de eisen van China en daarmee het verbannen van Taiwan uit de internationale gemeenschap, zou weleens voor alleen maar meer militaire agressie kunnen zorgen', aldus Wits. Zolang Beijing door de internationale gemeenschap niet serieus onder druk wordt gezet, zal er niets veranderen.

Ik wil weten wat Taiwanese zelf kunnen doen om zich voor te bereiden op een invasie of

blokkade, en word gewezen op de Kuma Academy. Die biedt een breed pakket cursussen aan, van 'lichamelijke weerbaarheid' en 'het verbinden en verzorgen van gewonden' tot 'kennis en vaardigheden om vijandige desinformatie-operaties te herkennen'. Oprichter is Puma Shen, parlementariër van de Democratische Progressieve Partij. En ook nu weer valt de naam van tech-miljardair Robert Tsao, die het initiatief financieel zou ondersteunen.

Steeds meer burgers schrijven zich in voor cursussen. Ze worden geprikkeld door slogans als: 'Avontuurlijke activiteiten met het thema burgerbescherming; neem je kinderen mee en leer jezelf te verdedigen!' Ook wil de Kuma Academy mensen stimuleren om Taiwan te verdedigen als het erop aankomt. Het logo van de organisatie is een beer met een geweer, het symbool van kracht en moed.

En wat doet de overheid? Die richt zich volgens een woordvoerder op de defensieve veerkracht van de hele samenleving. 'We werken op alle domeinen samen met de private sector. We richten ons ook op cognitieve oorlogsvoering.' Taiwan is vrijwel het enige land ter wereld met een ministerie van Digitale Zaken. Dat pareert dagelijks cyberaanvallen van China op overheids-systemen en voert campagnes tegen desinformatie, nepnieuws en deepfakes uit het buurland. Ook het Taiwan FactCheck Center, een particulier initiatief, speelt daarin een grote rol.

Niet geheel onverwacht is de markante Tsao inmiddels in China op een zwarte lijst beland. Hij vreest niets of niemand. 'Er zijn drie manieren om te sterven', zei de bejaarde tycoon in een tv-interview. 'Door een ziekte. Tijdens een gevecht tegen China. Of van het lachen als de Chinese Communistische Partij eindelijk implodeert en de misdaden van het regime bij het volk bekend worden en worden vervolgd.' ■